

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237

Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЗА ДЕСЯТЬ БІЛІОНІВ НЕГАЙНОГО ПОДАТКУ

Вашингтон, 31 січня. — Щоб зрівноважити бюджет, президент Труман має готовий план нового надзвичайного податку. План буде пред'явлений в Конгресі в п'ятницю. Крім цього пред'явлення повинні ще йти, з домагаанням нового податку у висоті п'ятьох мільярдів. Докищо теперішній план був триманий в таємні і був обговорений з комісією способів і засобів палати репрезентантів. Податок мав би бути наложений як на поодиноких людей так і на підприємства. Одиниці мали б доплати

ДИВНИЙ ХАРАКТЕР ГЕН. МЕКАРТУРА

Нью-Йорк. — „Ген. Доглес МекАртур накладе демократію на Японію наче диктатор“, хоч і в формі „поради“ японському уряду, пише Джек Гунтер у своїй книжці „Загадка ген. МекАртура“, виданої накладею Гарпера. У ній пронос автор розв'язати питання роздвоєного ума і характеру героя з Філіппін, а тепер з Кореї, як людини з великим військовим талантом, фізичною й моральною відвагою, незалежним ідеалізмом, інтелектуальною пам'яттю, відвагою провідника, віри в демократичні ідеали і з глибокою релігійною вірою. Він є великим воєнком і адміністратором.

Однак генерал це теж і людина з недомоганнями, з амбіцією на виставність і театральністю, а це настроєно його прихильників проти нього. Гунтер каже, що ген. МекАртур вважав себе і папу за двох провідників християнства в теперішньому світі. — Критики книжки завважують, що в великих людей доволі часто бувають різні суперечності.

● Поштовий дефіцит дійшов до 530 мільярдів у теперішньому скарбовому році, не зважаючи на великі ошадності. Це одна з причин, чому пошта не доручає правильно газет передплатникам.

Комуно-китайський агресор під осудом Генеральної Асамблеї

3. Д. А. ПРИГОТОВЛЯЮТЬ АКЦІЮ В СПРАВІ САНКЦІЙ. Лейк Соксес, 1. лютого. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй збереться вже сьогодні, щоб розглянути ухвалену два дні тому Політичним Комітетом американську резолюцію, що визнає комуністичний Китай агресором проти Об'єднаних Націй в Кореї. В політичному Комітеті резолюція була ухвалена більшістю 44 голосів проти 7. Загально вважається, що ця сама резолюція буде негайно

потверджена величною більшістю голосів теж в Генеральній Асамблеї. Рівночасно повідомляється, що американські експерти почали інтенсивну підготовку рекомендацій щодо застосування Об'єднаними Націями відповідних санкцій проти агресора. Вміжчасі, Рада Безпеки на своєму вчорашньому засіданні, першому в цьому році, рішила одностайно зняти справу Кореї зі свого порядку денного, усуваючи цим останню технічну перешкоду, щоб справа могла зайняти Генеральну Асамблею. Засідання Ради Безпеки було скликане на домагаання британського представника, який і відвинув справу, щоб усунути всі можливі закиди неправильності. Діло в тому, що правильник О. Н. не дозволяє Генеральній Асамблеї робити будь-які рекомендації в справах, що формально є на порядку денного Ради Безпеки. Злучені Держави, передбачуючи потвердження заводу червоного Китаю за аг-

ресію, почали негайно підготовку рекомендацій щодо санкцій проти агресора, в першу чергу господарського бойкоту і зривання дипломатичних стосунків. Евентуальні військові санкції мали б бути розглянені в дальшому. В цій самій справі вже в наступному тижні мав би відбутись нарада створення в останньому „Комітет Колективних Заходів“. Америка вважає, що ці санкції повинні бути ухвалені негайно, щоб червоний агресор знав, що його чекає, якщо б він не скоротив з останньої те нагоди — мирного полагодження конфлікту, можливість для якого все ще залишає ухвалена американська резолюція.

ЗАТВЕРДИЛИ ПЛАН ПЛАТИ ПЛАТНИ ШАХТАРАМ

Вашингтон. — Рада Стабілізації Платні одобрива підвищення платні для угликопів на \$1.60 денно, не зважаючи на те, що видано розпорядок зраженню цін і платень. Рада пояснює це тим, що переговори щодо підвищення платні угликопів були викінчені ще заки був сформульований розпорядок, отже 24 січня. Крім цієї платні рада займалася ще різними іншими справами, які відносяться до платень, головним до справляння виконання закону про мінімальну робітничу зарплату, якого досі не виконала майже половина підприємств.

АМЕРИКА ВИШЛЕ НОВІ ВІСЬКА ДО КОРЄІ І ЄВРОПИ

Вашингтон, 31 січня. — Злучені Держави розбудовують збройні сили і їхнє устаткування до такої точки, щоб могли говорити на підставі своїх сил, а не слабости — так пояснює оборонну діяльність уряд у Вашингтоні, Вашингтонський кореспондент щоденника „Нью-Йорк Геральд Трибун“. Снаряже Америка ще не дійшла до цієї точки і не зможе її остгнати швидше, як за 18 місяців від тепер, тобто в половині 1952 р. Урядові планувачі відзначають уже тепер, що пошуп зроблений і тому люди, що вічно нарікають, можуть уже перестати обгортати слюною з своїх очей.

Наскільки можна довідатись, уряд задумує тепер такі: 1. Вислати до Кореї 40,000 війська на місце воєн, які або потгнули або дісталися в полон. Однак це не є посилення армії, бо єрпілення йдуть туди постійно, хоч стан американських бовських сил не збільшиться; 2. Вишліть війська загально так правильно, що вже улітку підуть нові відділи армії в Європу, а пізніше буде ще більше скріплена боєва сила цієї армії; 3. Не зважаючи на дипломатичну перемогу Америки в Об'єднаних Націях, нема наміру бомбардувати Китай атомовими ані ніякими іншими бомбами; 4. Америка може втримувати свої бовські сили в Кореї, доти, доки буде вважати за потрібне з уваги на оборону Злучених Держав, однак надіється, що від тепер втрати в боях будуть легкі.

ПОМИЛУВАНО ВІД СМЕРТІ 21 НАЦІСТСЬКИХ ЗЛОЧИНЦІВ

Франкфурт, 1 лютого. — тверджуючи смертні присуди на сімох інших. Рівночасно цілком звільнено з ув'язнення відомого німецького сталевого магната Альфреда Круппа, привертуючи йому теж права звільнення на його постої. Відомо помилування нацистів підкреслено виразно, що це є помилування, а не зміна вироку. Крупп є між 29 іншими, яким кару обмежено до вже відбуті та які вже застрамали б бути звільнені з ув'язнення в Ляндесбергу. Помилування від смертної казни засуджени головно за злочини під час відомої масакри американських воєн в Мальмеді. Німецька публична опінія прийняла ці рішення досить здержливо, хоча д-р Герман Еггерс, президент Бундестагу заявив, що американці не могли зробити нічого кращого. Вироки смертні потверджено на двох головних командантів нацистичних концентраційних таборів. В загально американські власті розглянули всіх 101 вироки, зменшуючи кару або користуючись з права ласки в більшості випадків.

тверджуючи смертні присуди на сімох інших. Рівночасно цілком звільнено з ув'язнення відомого німецького сталевого магната Альфреда Круппа, привертуючи йому теж права звільнення на його постої. Відомо помилування нацистів підкреслено виразно, що це є помилування, а не зміна вироку. Крупп є між 29 іншими, яким кару обмежено до вже відбуті та які вже застрамали б бути звільнені з ув'язнення в Ляндесбергу. Помилування від смертної казни засуджени головно за злочини під час відомої масакри американських воєн в Мальмеді. Німецька публична опінія прийняла ці рішення досить здержливо, хоча д-р Герман Еггерс, президент Бундестагу заявив, що американці не могли зробити нічого кращого. Вироки смертні потверджено на двох головних командантів нацистичних концентраційних таборів. В загально американські власті розглянули всіх 101 вироки, зменшуючи кару або користуючись з права ласки в більшості випадків.

ВЗИВАЮТЬ ДО СУДУ ЮНІО ЗА СТРАЙК СТІЛОЧНИКІВ

Федеральний уряд покликав на 14 лютого перед суд у Пікаго юніо вагонних службовиків, щоб відповіла за страйк стрілочників. Юніо має відповідати за неносух заборои залізничного страйку, виданий в грудні судом, коли залізничники теж почали виходити на страйк, а залізничні нашіли під адміністрацією армії. Уряд твердить, що заборона важлива ще й досі і тому покликано на негайне переслухання в п'ятницю 53 юніонних урядовців, між ними й голову юніо, Вільяма П. Кеннеді. Міжним неавторизований юніо

ніо страйк залізничних стрілочників поширився на 32 підприємства, а це значно припинило залізничний рух. Щоб недопустити до застою в перевозі воєнних матеріалів, федеральний уряд наказав залізничним дати перештество для перевозу військових предметів. Інші залізничні послілки стримано на такий лад, як це було в грудні.

Крім страйку залізничних стрілочників вибухли ще інші менші страйки, які дошкулують робітникам у їхній подорожі до праці.

ПЛЯНУЮТЬ ЧУЖИНЕЦЬКИЙ ЛЕГІОН В АМЕРИКАНСЬКІЙ АРМІЇ

Вашингтон. — Серед дискусій над способами збільшення армії через покликання до браки нових річників, появився проєкт сен. Едвина С. Джансона з Колорадо, щоб дати дозвіл притягнути до американської армії в Європі цілий мільйон чужинців. Це нагадує проєкт сен. Генрі Кабот Лоджа з минулого року, який зголосив внесок, щоб створити чужинецький легіон при американській армії.

В АМЕРИЦІ

● Згоріло 29 осіб в домі старців у місцевості Гоквіам, у стейті Вашингтон, а врятувалося тільки дев'ять. Вогонь вихув увночі, дим був дерев'яний. Пожежу спричинила залізна піч у пральні.

● Резервний капітан Чарльс А. Гілл, у повітряних силах у Дітроїті, не хоче зрезигнувати зі своєї рани, коли йому закинули нелюдяність до ЗДА. Він домагається допити над закладами, наче б він склався до комуїзму.

● Аргентинський щоденник „Ли Пренса“ не виходить уже шостий день тому, що юніо продавців газет відмовилася прийняти газету на продаж. Газета стоїть в опозиції до уряду президента Перона.

● Америка повинна бути скромна, коли говорить про свою роль в міжнародній політиці. Таку раду дає Джордж Ф. Кенан, колишній лідер закордонної політики в департаменті стейту. Він виключає промову в Іванстві. Лл. і в ній виключає шкідливість зарозумілості нації. Він дещо каже, що Америка буде завжди мати проблеми з Росією.

КАНАДА ВИШЛЕ ВІСЬКО ДО ЄВРОПИ

Оттава, 30 січня. — Канадський уряд пред'явив парламентові програму, в якій міститься теж намір вислати незабаром канадський війська до Європи для виключення їх до збройних сил Атлантийського Пакту під команду ген. Двайта Д. Ассенгавера. Програма обіймає ще такі справи: 1. Призначення додаткових повноважень урядові для підготовки оборони і контролю цін; 2. Зорганування департаменту оборонної продукції, який має служити канадським і альянським військам; 3. поправку до закону про громадянство, щоб можна було позбавити права громадянства нелюдяльних осіб; 4. участь у нарадах над Плянком з Коломбо для розвитку ресурсів Південно-Східної Азії; 5. швидку співпрацю для побудови морського шляху рікою Ст. Лоренс. У посланні уряд твердить, що положення в міжнародній політиці погіршилося внаслідок приступлення комуїстичного Китаю до війни в Кореї.

ПРЕЗИДЕНТ БРАЗИЛІІ ВАРГАС ЗАПОВІДАЄ СПІВПРАЦЮ ЗІ ЗДА

Ріо де Жанейро, 31 січня. — Інавгурація закінчилася в президентській палаті, де його попросили уступаючий президент Дутра зі своїм кабінетом. Вечером видав аргентинський посол у Вашингтоні Ку сказав минулого тижня, що націоналістична армія буде готова спробувати таку атаку кожної хвилини, коли Злучені Держави будуть вважати, що вже настів на це час, однак адміністрація не виявляє, чи такий плян існує.

ВАШИНГТОН ОДОБРИЄ ДУМКУ РОЗПОДІЛУ ЗЕМЕЛЬ ІРАНСЬКОГО ШАХА

Вашингтон. — Департамент стейту висловив тепле призначення для іранського володаря за його рішення розділяти земельні масти і продати їх по поміркованій ціні теперішнім пахтарам. Земельна реформа в Ірані є дуже некучою проблемою, як зрештою це слідні і в інших частинах земного глибоко, головним в країнах Середнього Сходу. Розподіл землі між населення в Ірані дещо товчок до дальших реформ у тій країні, міркують урядовці департаменту стейту й Білого Дому. Пресовий референт згадав, що акція за виснаження Іранові позички у висоті \$52,000,000 знаходиться на добрій дорозі.

ВАШИНГТОН ОДОБРИЄ ДУМКУ РОЗПОДІЛУ ЗЕМЕЛЬ ІРАНСЬКОГО ШАХА

Вашингтон. — Департамент стейту висловив тепле призначення для іранського володаря за його рішення розділяти земельні масти і продати їх по поміркованій ціні теперішнім пахтарам. Земельна реформа в Ірані є дуже некучою проблемою, як зрештою це слідні і в інших частинах земного глибоко, головним в країнах Середнього Сходу. Розподіл землі між населення в Ірані дещо товчок до дальших реформ у тій країні, міркують урядовці департаменту стейту й Білого Дому. Пресовий референт згадав, що акція за виснаження Іранові позички у висоті \$52,000,000 знаходиться на добрій дорозі.

ДОЛЛЕС ВИКЛЮЧАЄ ТОРГИ З ЯПОНІЄЮ В СПРАВІ МИРУ

Токіо, 1 лютого. — Джек Фостер Доллес, республіканський дорадник державного департаменту, що був висланий до Японії президентом Труманом з метою обговорити подробиці мирового договору з тою країною, заявив вчора, що він не приймає торгуватися з японцями та шобнебуд обіцати або змінювати в теперішньому урядові ген. Мек Артура. — Тим самим він розвіяв надії японців, що сподівалися використати теперішні міжнародні положення та виторгувати якнайбільше за сепаратний мир з Америкою, пропонуючи зробити Японію „заборолом проти комуїзму“ на Далекому Сході. Доллес заявив виразно, що він має за завдання обговорити тільки подробиці вже встановленої бази для мирового договору між Японією і всіма альянськими потугами, якщо вони собі того тільки багатимуть. Доллес висловив надію, що мировий договір з Японією може бути підписаний вже в першій половині цього року.

ВСТАНОВЛЕНО НОВИЙ РЕКОРД В ПЕРЕЛЕТІ АТЛАНТИКУ

Лондон, 1 лютого. — Чарльс Ф. Блер, пілот з Порт Вашингтон. Лонг Айленд, встановив вчора новий рекорд в перелеті Атлантику з Нью-Йорку до Лондону, відбувши його в 7 годинах і 48 мінутах. Блер летів своїм власним боєвим літаком Мустанг та побив на 1 годину і 7 мінут попередній рекорд. Капітан Блер вилетів з аеродрому Ідел-вуд. Н. П. в год. 4:50 рано східного стандартного часу, і в год. 12:38 вполудне того самого часу (що відповідає год. 5:38 після полудня грінвічського часу в Лондоні) перелетів через лондонський аеродром. Перелет Атлантику він відбув на висоті 37,000 стп і твердить, що дещо „співнався“ бо подорозі натрапив на погану погоду і сильний вітер.

РУКОПАШНІ БОІ НА ЗАХІДНОМУ ФРОНТІ В КОРЄІ

АЛІАНТСЬКІ ВІСЬКА ПРОДОВЖУЮТЬ „ОБМЕЖЕННИЙ НАСТУП“; ВОРОГ ПЕРЕХОДИТЬ ДО ПРОТИНАСТУПУ.

Токіо, 1 лютого. — Альянські війська на західному секторі корейського фронту продовжували вчора „обмежений наступ“, під час якого приходило до боїв ручними гранатами і на багнеті, як червоно-китайські „самогубні“ відділи при підтримці легкої артилерії, не здавали своїх позицій навіть після барабанного вогню альянської артилерії та сильних атак з повітря. В офіційному комюнікати стверджується, що альянські війська „продовжували повільний, методичний похід вперед“. Теж на центральному і східному секторах фронту альянські 9-тий і 10-й корпуси вели „обмежений наступ“, поправляючи свої позиції. Комуїстичні війська, відступаючи перед напором альянців, часто залишають за собою „самогубні“ групи або одиниць воєнників, які мають за завдання кидати гранати і коштом свого життя зупинити альянський похід та давати головним комуїстичним силам можливість збиратись до негайних протинаступів. Альянське фронтове командування вважає, що альянські війська впродовж останнього тижня зайняли „нічого“ досі смугу між фронтами та дійшли до головних оборонних ліній ворога. Ген. Ріджвей, командант Восьмої Армії, після відвідін на фронті ствердив, що комуїстичні „залишаються в своїх норах, аж доки ми їх не витягнемо“. Вміжчасі розвідка стверджує, що комуно-китайське командування кидас на фронт „єднання трьох нових армій, щоб покрити понесені в останніх боях втрати. Стверджується, що на південних секторах фронту щоденно гине пересічно 1000 ворожих воєнників, а вчора тільки від атак альянської авіації нараховано, після здобуття укріпленої ворожої позиції, около 3,500 трупів червоних воєнників. До найзапекливіших боїв прихидило теж впродовж вчорашнього дня на західному секторі фронту на

північ від Суван та на підступі до Сеул. За вчорашні бої окреме признание висловлюється знову турецьким, грецьким і порторіканським єднанням. Інтенсивну акцію розгорнула альянська авіація теж впродовж вчорашнього дня, виконавши всіх позарок 735 налетів на концентрацію ворожих військ, транспорту та інші воєнні об'єкти.

ГЕН. МЕК АРТУР ЗВІТУЄ ОБ'ЄДНАНИМ НАЦІЯМ

Лейк Соксес, 1 лютого. — Головний командант альянських військ на Далекому Сході, ген. Доглес Мек Артур, переслав Об'єднаним Націям своє чергове звітлення про події на фронті в Кореї. В звіті звернено увагу на виснаження альянського наступу з кінцем листопада, описав відступу під натиском переважуючих комюно-китайського агресора. На закінчення звіту, ген. Мек Артур стверджує, що так альянське командування, як і воєтство є в найкращому фізичному і моральному стані, завжди готові до нових завдань для досягнення цілей О. Н.

НЕРУ ПРОТИ ПІДІСЬКИХ КОМУЇСТІВ

Бомбай, 1 лютого. — Індійський прем'єр Неру, що на міжнародній арені виступив найгарячішим оборонцем китайських червоних, не виявляє симпатій до своїх домашніх комуїстів. На конвенції урядової Конгресової партії Неру виступив гостро проти комуїстичної п'ятої колони в Індії, заявляючи, що Конгрес не бажає собі співпраці з комуїстами, „наставленими тільки на збройну ребелю“.

16,525 АМЕРИКАНСЬКИХ ВОЄННИКІВ В АНГЛІЇ

Лондон, 1 лютого. — Бриданський міністер авіації, Артур Гендерсон, відповідаючи на запит в Палаті Громад заявив, що в Англії тепер стаціонує около 16,525 американських воєнників, виконуючи службу в американських базах. Між цими воєнками мало б бути 1,500 воєнно-морського, 15,000 авіаційного і 25 військового персоналу.

КОРЕЙЦІ ЗАСУДИЛИ ШОФЕРА З НЕЩАСЛИВОГО ВИПАДКУ ГЕН. ВОЛКЕРА

Пусан, Корея, 1 лютого. — Заступник міністра оборони Корейської Республіки повідомив вчора, що шофер авта, в зударі з яким згинув ген. Волкер, був засуджений на три роки ув'язнення. Інші корейці, що їхали в тому самому авті, були звільнені. Рівночасно заперечено попередні повідомлення, мовляв, вмішаних в цей випадок 3 корейців розстріляно.

В СВІТІ

● В Італії відкрито поклади урану, з якого продукують атомову енергію.

● В Югославії закінчився судовий процес проти 18 осіб, обвинувачених в шпигунстві і змові повернути до влади короля Петра. Прокуратор домагає „суворого покарання“.

● Італійський міністер закордонних справ заявив, що його минуломісячні пропозиції безпосередніх переговорів з Югославією в справі Триєсту тепер вже не є актуальні.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАСУД АГРЕСОРА

Політичний Комітет Генеральної Асамблеї О. Н. назвав по імені нового агресора в Кореї: комуністичний Китай. Чотири місяці після того, як послухний наказ Москви червоний режим Мао Це-тунга в Китаю вислав до Кореї свої війська та продовжив на невідомий ще час тоді вже так добре, як виграну альянтіями війну, Об'єднані Нації спромогли визнати формально, що цей режим „приступив до агресії, даючи пряму допомогу і підтримку тим, що вже поповнювали агресію в Кореї, та прилучуючись там до ворожих дій проти сил Об'єднаних Націй“.

Саме ухвалення цієї запропонованої Злученими Державами резолюції практично в нічому не змінив фактичного стану. Воно ані не закінчує війни в Кореї, ані не вносить жадних практичних змін в теперішнє положення, бо запропоновані Америкою „колективні заходи“ проти агресора ще будуть тільки розглядатися. Проте, резолюція все ж таки має історичне значення, бодай під моральним оглядом, і на дальшу мету не залишиться теж без практичних наслідків.

Першусього, резолюція рятус до деякої міри престиж Об'єднаних Націй, якщо воно не їх існування взагалі. Дебати над тою резолюцією були одним великим глумом над всіма високими принципами, репрезентованими західними демократіями, та над принесеними в їх обороні жертвами в Кореї. Факт, що в О. Н. найбільші країни, які думають, що агресором можна назвати тільки есентуально малу і слабу країну, але не можна так „обиджати“ велику, хоч і злочинну потугу, свідчив би тільки, що принципи чарту О. Н. все ще в поодиноких випадках залишаються тільки на папері. Ухвалення резолюції цю справу направляє, а принцип дістав своє формальне підтвердження.

Резолюція теж легалізує відповідно альянтських воєнків в Кореї та дає їм відповідну ціль. Досі вони від кількох місяців борються проти комуністичного агресора, якого властиво навіть не можна було агресором чи ворогом назвати. Сьогодні вони знають проти кого і за що борються.

Проте, головна практичність ухвалення резолюції в тому, що вона виключає або бодай зменшує ризик, що агресор за свій злочин вже бодай не дістане нагороди, що поважно грозило і що було б без сумніву моральною смертю О. Н. Червоний Китай почав агресію, щоб терором і насильством домогтися не тільки цілого ряду практичних користей, але ще й місця в Об'єднаних Націях, ставляючи це за передумову есентуально-го припинення агресії. В американських коментарях таку можливість називалося гіршою навіть від есентуальної військової поразки. Вона бо легалізувала б право п'ястуків в міжнародному житті.

Американську резолюцію ухвалено великою більшістю, бо 44 голосами проти сімох. Це рятус моральне обличчя Об'єднаних Націй і дає нові надії, що світ, власного спасіння ради, таки прийде до висновку, що злочин є злочиним без огляду на те, хто його поповнює, та що тільки солідарною і рішучою поставою усіх вільних і волелюбних країн проти кожного, великого і малого злочинця можна врятувати світ, людство і його цивілізацію від загибелі.

Це моральна сторінка справи. З другого боку, Об'єднані Нації, видаючи вирок на комуністичного агресора і рівночасно виявляючи свою нехоть та безсилля цей вирок виконати і злочинця притягнути до відповідальності та належно покарати, виконали тільки половину своєї повинності. Друга половина, ухвалення відповідних колективних заходів проти засудженого агресора, ще очікує свого вирішення. Індивідуально, ухвалення резолюції є великою перемогою американської дипломатії.

ВОЄННІ ПРОГНОЗИ

Буде чи не буде війна в цьому році? Це питання, що продовжує турбувати в однаковій мірі державних мужів і стратегів, як і звичайного громадянина. На цю тему висловлено вже багато прогнозів і здогадів, і згідно з підходом самого знаку: „на двос баба ворожила“, — буде або не буде. Але всі погоджуються в одному, іменно, що нова світова війна тепер виключно залежить від Москви і Політбюра та від їх дальшого становища в міжнародних проблемах. — Вправді, в усіх цих прогнозах завжди докладається, що розвиток подій в теперішній стадії міжнародного напруження може легко вихопитися з-під контролю і піти в цілком передбаченому напрямку. Проте, на звичайно наявних фактах робиться заключення і висновки, які не доконче мусять здійснитися, але які не позбавлені своєї логіки.

Під цим оглядом подає дальші інтересні інформації „Ю. С. Ньюс енд Ворлд Ріпорт“ та у висновку твердить, що третьою світовою війною році це так не буде; що найменше вона на цей рік не є в плані Кремля.

В Європі і в Америці деякі спостерігачі вважають, що нова війна вибухне в цьому році, правдоподібно в травні або в червні. Проте, їх аргументи, що оправдували б таке припущення, виявляються нестійкі. Ані в Совєтському Союзі, ані в країнах його сателітів не спостерігається нічого такого, що могло б переконувати про безпосередню можливість війни. Поголоски не завжди йдуть в парі з фактами. Зіставлення цих поголосок з фактами мало б послужити доказом, що війна не є в плані Політбюра на цей рік.

Поголоски говорять, що в Совєтах вже переводиться мобілізація. На ділі остання класа совєтських новобранців, що відбула свій вишкіл, була здемобілізована цілком нормально. До активної військової служби не покликано теж жадних контингентів зі старших річників.

Нічого конкретного не говорить теж поголоска, що в Совєтах почалося пайкування хліба для розбудови резерву на випадок війни. Крім того, вона не має свого підтвердження.

Говориться, що в Совєтах почалися вже вправи в цивільній обороні. Це не цілком згідне з правдою, бо перші такі вправи від закінчення другої світової війни мають початися щойно в березні. Такі вправи відбуваються вже теж в інших країнах, включно з Америкою. Якщо б Кремль влінував війну на цей рік, ці вправи були б проголошені далеко раніше.

Правді відповідають вістки, що Совєти проклядають нові і дво-торові залізничні на захід, але теж тільки частинно. Головною відбудовується залізниця, що була знищена під час війни та добудовується деякі нові, проте це може бути не тільки воєнною, але теж господарською вимогою.

Правдою є теж, що Совєти

розбудовують старі і будують нові аеродроми в Німеччині. — Але це теж не доконче мусить бути підготовкою до агресивної війни, бо аеродроми потрібні теж до оборони.

Твердження, що Совєти при-спінують депентралізацію своєї індустрії не цілком відповідає правді. Неясні вістки вказують, що навпаки, розбудова совєтської індустрії ведеться далі в районах існуючих промислових центрів.

Не спостерігається теж жадних негайно-воєнних познач серед совєтського населення, ані теж намагання створити воєнну сілхузу, чи розбурхати необхідний для агресивної війни патріотизм. До цього долучається ще інші аргументи, які переконували б, що війна в цьому році не є в плані Кремля. Деякі з цих аргументів:

Совєти не можуть виграти війни з Америкою і це вони знають. Американські складні атомової бомби ростуть в пропорції без порівняння більшої, ніж вони могли б збільшуватися в Совєтському Союзі, якщо там такі взагалі існують. На підставі всьляких правдоподібностей можна здогадуватися, що Америка вже сьогодні має приблизно по 10 бомб для кожного з 100 найважливіших совєтських міст і господарських центрів. Треба б божевільного, щоб в таких обставинах поважився на агресивну війну.

Москва має величезну армію і може мати ще більшу. Але, наскільки можна на ці багатонаціональні армії розраховувати — це вже друга справа. В самій Європі від 1945-го року зі совєтської армії здезертирвало поперх 150,000 воєнків! Як

до цього додати могутні визвольні рухи поневоєних совєтською Росією народів, зокрема українського, тоді кожна агресивна війна була б для Москви з черги більше ніж ризиком.

Нова світова війна для Росії була б справді війною на всі фронти. Сталін сам свого часу твердив, що Гітлер програє головно тому, що почав війну на два фронти. Готі! припускати, щоб чи науку він міг так скоро забути.

Існують теж досить переконливі аргументи, що Москва могло б залежати на тому, щоб „останній і рішальний“ бій за володіння над світом не починати негайно. Йдеться насамперед про консолідацію теперішньої совєтської імперії, про „совєтизацію“ здобутих після останньої війни територій та народів. Все це промовляло б за тим, що в цьому році „великої війни“ ще не буде, хоча й „по плану“, хоча в таких обставинах вона могла б легко „сама“ початися.

На закінчення своїх міркувань „Ю. С. Ньюс енд Ворлд Ріпорт“ виділяє таке багатомовне твердження: „Злучені Держави, без огляду на те, чи війна буде чи не буде в 1951 році, рішені зрівноважити в і потребі перевищити совєтську військову потугу.“ Без огляду на те, чи Росія почне війну чи ні, Злучені Держави і їх союзники рішені раніше або пізніше притягнути Росію до відповідальності за її попередні недержанні слова. Тоді мир, справжній гарантований мир, включатиме теж розмови про справжню волю опанованих тепер Москвою східно-європейських народів.

І це для нас, українців, найважливіше. Війна чи ні — аби воля!

Перша зустріч з большевизмом

(Думки з нагоди роковин IV Універсалу Української Центральної Ради)

33 роки тому Українська Центральна Рада проголосила Четвертий Універсал „самостійність Української Народної Республіки (Київ, 22. січня 1918 р.)“. Ми схильні забувати про ту ситуацію, в якій прийняла цей акт Центральна Рада — революційний парламент України. Тому багато читаємо і чуємо загальної критичної діяльності Центральної Ради, проте мало охоти пізнати факти того часу і зрозуміти тодішні обставини-політичні, воєнні, суспільно-господарські і культурні. Народ, що перед революцією 1917 року не мав рідної школи, не мав преси, без знання своєї історії, без політичних організацій, без власного міста, народ в масі селянський, бо й робітництво в Україні було в великій мірі або чужо-національне або зросійщене, — наш український народ став на початку революції перед тяжкими завданнями на всіх ділянках свого життя.

Коли перед революцією 1917 до влади прийшла большевистська партія. Колись історики будуть писати про двадцяте століття як про добу, що ви-

найшла атомову бомбу, большевизм і фашизм. Подібних технічних винаходів як атомова енергія, минулі роки не знали. Також не було в історії людства таких режимів, як режим 20-го століття — большевизм і фашизм.

Коли характеризувати суть большевизму, то знаходимо в цьому режимі такі елементи: влада належить одній дисциплінованій партії; партія прямує до панування над іншими народами, для чого готує воєні сили; для розкладу пролетаріату у різних країнах світу. Прикриваючись миролюбними кличами, большевики пішли війною проти всіх своїх сусідів, з ціллю опанувати їх країни.

Тепер, коли суть большевистського режиму відома в світі, с це країни, в яких великі маси йдуть за большевистськими гаслами. За другою світовою війною російському совєтському у-

СВЯТО СОБОРНОСТІ

Коли Різдво, Новий Рік і Йордан були як слід відсвятковані, відколядовані й відлежані, громадський комітет зібрався на засідження. Голова комітету з'ясував справу коротко:

— Ну, панове, церковні свята минули — пора подумати і про національні... Календар покаже, що на січень припадають три річниці: 22. січня 1918, проголошення Незалежності України, 22. січня 1919 — свято Соборності і 29. січня 1918 — річниця бою під Крутами... — Та не можна все це під одну дацю!... — замітив неспішно старий Джов Крук.

Голова заспокоїв його: — Не журіться, містер Джов! Історія не переробить, але, запевняю вас — і „овертайму“ ніхто не втратить. Ваша правда; під назвою Соборності можна все змістити.

Коли Джов заспокоївся, приїшли стали подавати свої пропозиції. До слова зголосився один із членів комітету:

— Я вважаю, панове, що таке свято тільки тоді має глум, коли його соборно святкують усі українці даної громади — без уваги на їхнє врівняння, чи політичні погляди. Що тут багато говорити: в нашому місті є дві наші громади. І є різні політичні табори. А в нашому комітеті згуртована тільки одна частина громадянства. Коли ми святкуватимемо разом з усіма українцями, тоді гарзд; коли ж ні — то краще взагалі не святкувати й не робити глуму над актом Соборності з-перед 32 літ... —

Після таких слів, на залі зацарила гробова тиша. Врешті її перервала заява найавторитетнішої людини: — Я, — здержуваним від обурення голосом заявила найавторитетніша людина — даю шаную свого передбесідника

ка, але на те, що було в краю, ми тут собі дозволити не можемо.

Заява викликала бурю протестів: — Чому „не можемо“?.. Чи може тому, що ми в найдемократичнішій країні світу?..

— Там до соборності не допускати вороги, а тут?.. — Ми самі! — привоздив запити один із голосів.

Від несподіваної атаки, на обличчі найавторитетнішої людини заграла поблажлива усмішка. А слідом за нею пішла наука:

— Люди добрі! Масмо — Богу дякувати! — свою громаду, чого нам ще треба?.. Святкуймо собі тут, а другі хай собі в себе святкують... —

— І це має бути свято соборності? — випалив перший „передбесідник“.

Тоді сталося несамолюбне: на демократичний стіл демократичної галі найдемократичнішої країни впав важкий кулак найавторитетнішої людини. А словнений „святого обурення“ її голос загримів:

— Прошу не провокувати! Ви повинні знати, що я з вами... (дальше пропускаємо) ніколи разом не еяду і на ніякий спільний виступ не піду!.. Чого хочете? Якої соборності вам захотілося!?!..

Дальше усе пішло демократичним порядком: більшість привневолено замовчати, а голос ще одної авторитетної людини вистачив, щоб „першого передбесідника“ визнано кинримком громади ч. 1.

„Місцеві українці святкували два (а може й більше) свят соборності. На кожному виголошено глибоко-продумані промови, деклямації з чуттям, співано бойові пісні і в закінчення рефрен з „Не пора“: „Хай пропаде незгоді проклята мара!“..

рядові вдалося ввести в облу-ду наліпших політичних провідників світу (Америка, Англія і ін. країни): вони повірили миролюбній пропаганді совєтського уряду по війні, провели демобілізацію своїх військових сил, і тепер стоять перед страшною небезпечкою совєтської агресії.

З цієї підступною політикою російського большевизму України довелося зустрітисся першій в історії людства. Російські большевики знали, що Українська Центральна Рада здійснює в Україні найширші реформи в інтересі робітництва і селянства і все ж вели пропаганду проти українського уряду як „агентів м'яна родного капіталізму“. Большевики знали, що український уряд бажав миру, але вони ширлили пропаганду, мовляв, Центральна Рада „продалася“ державам Антанті, бо вона — „вірна прислужниця західних акул капіталу та міжнародних грабників.“ (Це писала большевистська газета „Пролетарська мисль“, 13. січня 1918 р. в Києві. Супроти такої безоглядної демагогії український уряд не був підготований. Навіть через 30 років світові держави не вміли належно підготувати свою пропаганду проти большевистської розкладової діяльності і жиди донедавна ілюзіями про „утихомирення“ большевистського імперіалізму уступками.

Українська Центральна Рада пізнала суть московського большевизму дуже скоро, і може й тепер з задоволенням читати бойові слова IV. Універсалу: „До так званих большевистів та інших дапастиків, що нищать та руйнують наш край, приписуємо правительству Української Центральної Республіки тверді і рішучо взятися до боротьби з ними, а всіх громадян нашої Республіки залікаємо, не жалюючи життя, боронити добробут і свободу нашого народу“.

Ці слова IV. Універсалу лишаться і до наших днів політичним заповітом і дороговказом: український народ не пішов на капітуляцію перед большевизмом, він веде в різних формах спротив накинутій Москвою мелодійській тиранії большевизму.

Х. М.

Д-Р В. ГАЛАН ЗУАДК в Дії

Для інвалідів у більшості випадків здобуваються пенсії. Для вдів — так само пенсії. Для хворих на туберкульозу здобується т. зв. „Туберкулозоферзоргунг“. Крім того, залагаються такі справи: інтервенції в урядах праці, здобуття т. зв. негайної допомоги, здобуття соціальної підтримки (Фюрзоргенунтерштюдунг), допомога при здобутті документів і т. ін.

Для старших віком осіб, які мають бути приміщені в старечих притулках і якими опікуються ІРО чи німецькі установи соціальної опіки, тепер немає змоги видобути яку спеціальну підтримку. Однак в окремих випадках (7 випадків) ЗУАДК-ові вдалося вистаритися пенсії.

На окрему увагу в тій діяльності соціальної опіки заслуговує проблема українських скитальців в таборах для втікачів в американській зоні Німеччини.

Табори для втікачів (Flüchtlinglager) носять назву Ber-

всіх таборників 3209 — українців 94; Герсбрук (коло Нюрнбергу) всіх таборників 324 — українців 227; Віндінгергердорф всіх таборників 553 — українців 64; Вінцер всіх таборників 373 — українців 61; Донауверт всіх таборників 454 — українців 55; Амберг всіх таборників 882 — українців 80; Маркт Бібарт всіх таборників 38 — українців 38. — Разом всіх таборників 5,833 — українців 619.

Крім цих таборів, є ще й інші з малим числом українців (8—12 осіб).

Коли говорити про поділ по релігіям, то можна твердити, що українці діляться на православних і католиків по рівні частині. Заступлені всі фахи всякого ремесла, робітники кваліфіковані і некваліфіковані, академічною освітання майже зовсім немає.

Назагал люди всі молодшого віку, за винятком кількох осіб понад 50 років, по більшій часті самітні і здорові.

Таборними управителями і їх заступниками є по більшій часті німецькі втікачі з Чехословаччини (Судети).

Мешканці умовини назагал погані. Приміщення — це бараки з дошок. Кожна родина має окрему кімнату, а самітні живуть по 10—14 осіб в одній кімнаті, залежно від її величини. Поза мешканцями бараками є ще кухня, барак для

Українська родина, вивезена з табору Етлінген до німецького села Райтгазен 14. жовтня 1950. Нимці відмовились прийняти бездомних людей, якими заопікувався ЗУАДК.

хворих, для таборної управи, поліції і т. п. Ті мешканці табору, що перебували в іриських таборах, почувують себе не дуже погано, бо тут все ж таки менше скучені і мають кращий харч.

Харчеві умовини такі: На кожного мешканця табору приділено німецька установка денно ставку на 1.10НМ (це 15 центів). Дотепер, при доборому господарюванню ця ставка вистачала для прохарчування людей. З приводу харчування не було зі сторони та-

борників жадних протестів і реклімацій. Коли ціни на продукти в останню часі підніслися а ставка залишилася та сама, ясно, що хач став де-як менше скучені і мають кращий харч.

Харчеві умовини такі: На кожного мешканця табору приділено німецька установка денно ставку на 1.10НМ (це 15 центів). Дотепер, при доборому господарюванню ця ставка вистачала для прохарчування людей. З приводу харчування не було зі сторони та-

проділ з нагоди Різдвяних Свят. Це була б одноразова допомога в харчах, якими розпоряджася ЗУАДК, для всіх українських таборян цього роду таборів.

Крім безплатного харчування і приміщення, одержують таборні місячно гроші на дрібні видатки, а саме: самітні — 6 до 12 НМ; гол. родин 6 до 12.50 НМ; жінки 6 до 8 НМ; діти 3 до 4.50 НМ.

Ці ставки є тому різні, бо вони залежать від засобів даного повіту.

Коли хтось з таборян працює, то йому той ставки не виплачують, а відтягають з його платні лише частину (90 пфенігів денно) на харч.

Щодо одягу і взуття, то цією справою завідує т. зв. Fingorge (Опіка), яка приділює ці речі в малій кількості таборянам, видаючи їм т. зв. Bezugsacheine (бони на купно). Ця роздача речей не вистачає, з приво-ду чого є багато незадоволені і реклімацій. Від часу-до-часу головню Союз Ради Церков роздає деякі старі речі православним, з чого в деякій мірі користають теж православні українці. Це все діється не скордонічно з іншими комітетами, так, що хитріші користають подвійно, а інші нічого не одержують.

Таборян в сильній мірі відчувують брак і книжок та часописей.

INVEST IN U.S. SAVINGS BONDS

Дам'ян Горнякєвич.

С. Северина Парилле ЧСВВ.

Пам'яті великої Громадянки.

Тому 10 років, дня 2 лютого 1941, померла Сестра Северина Парилле, добре відомою на терені західно-українських земель. Знали її люблячі її учениці гімназії СС. Василіянок у Львові, високо цінили її всі, кому було дороге наше українське народне мистецтво, а мусили її подивляти ті, хто знав її походження і розумів жертву її життя. Це була одна з найдивніших жінок, які виростили на українській землі. Сама жидівка з походження, виростила в жидівському оточенні. Натхнена Вищою силою, однієї днини вихрещується (разом зі своїми братами) в греко-католицькому обряді, а потім — монастирська келія. І не тільки цей крок, але також її далішні рішення випливали завжди з чисто-ідеалістичних спонук.

Монастирська келія стає не раз пристанню для людей, що втікають від світового життя після пережитих драм. Ідуть туди, самозрозуміло, теж щирі ідеалісти, що покликани Провидінням до контекмплативного життя, до великої посвяти, або до жертвенної праці для ближніх. Хоч внутрішні спонук, чому вони вибирають цей шлях, залишається найчастіше тайною душі всіх монахів, то все таки можна висунути майже певний згодам, що С. Северина вибрала монашу келію не іза якоїсь драматичної резігнації. Вона бачила перед собою ясно свою ціль: служити Богові, виховувати українську молодь і через неї творити нові культурні вартості.

Северина Парилле народилася 27 липня 1884 р. в с. Настасіві тернопільського округу. Після скінчення народної школи записалася до учительського семінара в Самборі і здала там іспит зрілості. Опісля в 1909 році вступила до монастиря СС. Василіянок у Львові, де доповнила гімназійну науку і склала в 1914 р. другу, гімназійну матуру. Опісля студіювала на філософському факультеті львівського університету українську літературу і і всевітню історію. Університетські студії покінчила в 1919 р. Педагогічну працю вела в гімназії СС. Василіянок у Львові аж до 1940 р. Коли більшовицька навала докотилася в 1939 р. до Львова, С. Северина мусіла, як і інші особи чорногого стану, переїхати до сусіднього, щоб продовжувати свою учительську діяльність, бо для монахів і священників не було місця в совєтських школах. Такий стан тривав якийсь час, аж доки їх усіх не усунули, тоді й С. Северина опинилася без праці та в 1940 р. виїхала на завжди зі Львова.

Якою була С. Северина як учителька; про це могли б сказати найкраще її учениці. Але вона мусіла здобути собі загальні симпатії тих дівчат, коли на кожночасний її заклик вони збирали з таким запалом українські вишивки та інші народну ношу. Замітна річ, що С. Северина, хоч виїхала з чужого середовища, дуже швидко любила українське народне мистецтво. І вже з перших роках своєї учительської праці вона стала захоплюватися учениці до збирання вишивок по селах. Отже задум був доволі

простий і що саму акцію могла вести з таким же успіхом неодавн учителька перед нею, але тоді з них не виступила але ніодна з подібної ініціативою. На вислід не треба було довго чекати, збірка вишивок росла з року на рік і перетворилася згодом у своєрідний шкільний музей. З розростом цієї колекції С. Северина почала звертати щораз пильнішу увагу на добір вишивок, вона вчила учениці пізнавати й оцінювати старші і з мистецького боку більш вартісні звори, та поминати банальні або неоригінальні зразки. С. Северина мала ту велику прикмету, необхідну для кожного мистецтвознавця, якою є інтуїція.

Щоб тим видатніше збільшити свою збірку, вона залюбки копіювала звори з різних рідких видань, у чому допомагали їй сестри — монахині. Існує прим. великий альбом буквицьких вишивок, які зібрав і опрацював німець інж. Еміль Кольбенгасер; це видання належить здавна до т. зв. білих кружків. С. Северина випозичила цей альбом, відшила всі звори й таким чином доповнила свою колекцію найкращими буквицькими зразками. З черги вона стала збирати жіночі вишивані сорочки, а це пізніше весільні вишви, поруч інших зразків народного мистецтва.

Її збірка росла тепер уже з кожним місцем. С. Северина щиро раділа оглягати своєї праці. Вона вирішила тоді влаштувати низку вистав у Львові, щоб показати перед своїми й чужими найкращі українські вишивки. Призначивши, які вона здобула цими виставами, заохотило її виїхати зі своєю збіркою в широкий світ, а саме до Америки. Вона стала вивчати англійську мову, збирала фонди на виїзд і врешті поборюючи всі труднощі, виїхала з найкращими експонатами в 1932 р. за океан. Її дорога провадила з Нью Йорку через Філадельфію, до Вашингтону, крім декількох ближчих виїзів. У всіх тих містах, де С. Северина влаштувала виставки, вона виголошувала реферати про наше народне мистецтво й побут в українській і англійській мовах, нав'язуючи при цій нагоді контакт з американськими науковими колами. Про цю свою подорож вона сама писала в львівському „Ділі“ з грудня 1933 р. ось що: „У Філадельфії і у Вашингтоні я оглядала музеї. Заступлений тут цілий світ і у мене майнула думка, як добре було б заснувати тут музей українського народного мистецтва. Тоді пізнав би світ, що на таке мистецтво може spro-mогтися лише народ високої культури. Хай хто хоче, назве мене неоправною мрійницею, а я таки певна, що моя мрія згодом здійсниться. Я поставила впливати на учениць наших гімназій, щоб вчилися зберігати кожний кусник з ділянки народного мистецтва, щоб у майбутньому створити один етнографічний музей у нашому місті“.

Шкода тільки, що про свою подорож до Америки, а головне про успіхи своїх виставових

імпрез С. Северина не залишила ширшого звіту. Щоправда в „Ділі“ (за 1933 р.) і в „Новій Хаті“ (1936 р.) вона писала про свої враження за океану, але не згадувала ширше про справжню ціль своєї подорожі. З приходом більшовиків до Галичини, Сестра Северина передала цілу збірку вишивок і народної наші музеєві Наук. Товариства ім. Шевченка у Львові. Після усунення її з учительської посади в гімназії СС. Василіянок, вона виїхала в квітні 1940 р. зі Львова й замешкала в Струсові (недалеко від рідного Настасова) в домі батьків Митр. Сліпого. Вже від декількох літ мучила її недуга серця, яка під впливом останніх потрясень вичерпувала щораз більше її сили й врешті дня 2 лютого 1941 р. С. Северина померла. Похоронено її в Струсові.

Як глибоко відчула С. Северина красу нашого народного мистецтва, свідчать найкраще її власні слова: „Пішла я на цвинтар, мовила: і передувала. Усе моє щасливе дитинство промайнуло переді мною, прожите серед цих щиріх людей. Виринули й дитячі мрії про народний сільський одяг, згадався й обіцянки про

поворот до моєї старенької няні. Простіть мені, дорогі мої, що я не виконала цього! Ніколи не прикрашувала я голови скнядичками, не збирала вашого чудового одягу. Та не вернулася до вас у село, по-други мої дитячі мрії! Але й не забула я ніколи тієї щирої теплоти, якою окутали ви мистецтво, не забула такої краси сільського затиху, який ви прикрашували своїми рупниками. Я пішла іншою дорогою в життя. Своєю любовю до вас виїхлюю в серця майбутніх робітниць, над якими відраду літ працюю. А давні мрії про ваш одяг стараюся трохи інакше здійснити. Заки й мене покриє могилка, я збиратиму вашу прекрасну ношу, щоб показати світові вашу мистецьку душу, щоб майбутнє покоління гордилося вами. Нині сиджу в кімнаті, прикрашеній народними одягами й багате передумую. Прийде нащесь — артист і подивляе нащесь і мистецький смак, прийде вечірній — археолог і шукатиме впливів різних епох, а я про вас змюю більше сказати, бо знала душу, знала ваші радощі й терпіння, які мені такі дорогі та близькі, як мої власні“. („Нова Хата“ з 1933 р.)

раз можливостей хору: „За рідний край“ — М. Гайворонського, „Ой, зза гори“ — М. Колесси, „Уже літ за двісті“ — А. Гнатюшина, „Наш край“ — В. Третяка, „Бог приррду“ — О. Нижанківського, „Через поле“ — Д. Котка, „Херувимськвіт“ — С. Людкевича, „Не плач Рахиле“ — Т. Купчинського, „Вечір“ — А. Гнатюшина, „Марш молоді“ — В. Третяка, „Птичий хор“ — Д. Котка (?), „Коломийки“ — А. Гнатюшина.

Відразу вдаряє нас склад програми із виключно композиціями галицьких композиторів (поза двома незаметними аранжировками Д. Котка), а відсутність композицій таких майстрів як Лисенко, Леонтович, Кошиць, Верьовка і інші. Така програма не дає властивого образу української хорової пісні.

Диригент хору п. Добощ, якому треба признати вроджену музикальність, наслідую в інтерпретації поодинокі пісенні надміру розтягливість в темпі, що й практикував з хором „Ватра“ Л. Туркєвич. Коли така розтягливість може бути виправдана з погляду на поважний словний текст в стрілецькій пісні М. Гайворонського „За рідний край“, то не можна виправдати її у композиції А. Гнатюшина „Садок вишневий“. Взяти до уваги хочби початок в темпі „аллегро-рето“ і в такті три-восьмих, що вже само-собою означає швидкість, легкість.

Маршова пісня „Ой, зза гори“ — М. Колесси, що у виконанні хору мала імітувати приближаючийся і віддаляючийся хораний гурт, у проведенні потрібного до цього креденда і десценденда, мала поважні недолічення. Але виконання цього вимагає величезної зіспівачости і хорової майстерности, за яку не може собі ніхк позволити непрофесійний хор.

Натомість слід підкрєслити добре виконання Маршу молоді В. Третяка. Ця пісня, можна сказати, хорова „лежить“ і крім доброї технічного виконання були відповіана з природним ліризмом і темпераментом, що в вимагає композиційний задум автора. Натомість, це був акомпанімент до цієї пісні за бандури, що його виконував п. Юрєвич. Цей же бандурист дав і свою окрему тону і був дуже лепло прийнятій публікою, що довго домагався наддатків.

Із солістів на перше місце виступав Гук (тенор), а даліше З Терлецький (баритон); О. Крєпкий (тенор). Взагалі хор цей не наскрїзь додатня поява на нашому незораному під цим оглядом ґрунті, а на доказ повшого нехай послужить хочби такий факт. Радостанція в Ньюарку, на хвилях якої в наше Рїздво цей хор до довгих заходів і заплатою від сторони хору співав коляди — тепер сама звернулася до хору з пропозицією відступлення щонедїл пів години безплатно для виступів цього хору.

Ролєв
СЛАВНІ КНИГИ
Університетська бібліотека у Відні має т. зв. „Книгу зорян“, у якій домінаційські монахи записували життєпис кожного свого члена, починаючи від 1410 р. „Лістик“ цієї книги дєрєвляні й пергаментні й який листок с на один метр високій і 80 см. широкій.
Найбільша книга у світі це астрономічний атлас у бібліотеці промислової школи у Відні. Вона висока на 290 см і на 90 см. широка. Друковано її між 1823 і 1830 р.
Перед війною заплачено при ліцїатції у Парижі за ілюстрований примірник Орляндю Фуріозо 200 тисяч франків, за тївр Колсона „Гіперотеріах Поліфіл“ з гербом А. деїозю Карла У суму 281 тисяч франків, а за „Книгу об'явлення“ з ілюстраціями Дюрєра 440 т. франків.
Так зв. „Рісєс Папірус“, книга, що зберігається в Національній Бібліотеці в Парижі походить правдоподїбно з 335 р. перед П. Хр.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. П.

Річні виборчі збори „Дністра“
Річні виборчі збори Т-ва „Дністер“ 361 відділу УНСююзу в Нью Йорку відбулися 30 грудня м. р. при участі 74 осіб управнених до голосування.

На підставі звітів уступаючої управи й контрольної комісії можна ствердити, що минулий рік був роком розвитку й поступу вперед Т-ва. „Дністер“ відіграв передову й важливу роллю в українсько-американському житті Нью Йорку й має пере собою гарне майбутнє.

Уряд Т-ва під проводом п. М. Малєгича головував увагу звернув на організаційну роботу, на приддання нових членів, на забезпєку фондів Т-ва і на приддання власної домівки, де могло б концентруватися організаційне, культурно-освітнє і товариське життя „Дністра“. Не всі ці пільги можна було повністю зреалізувати, зокрема не вдалося придбати власного дому. Успіхи Т-ва були б ще кращі, якби загал членів більше цікавився його життям і брав у ньому активну участь.

Всі члени управи совїсно та згідно зі статутом виконували свої обов'язки, а поміж окремими членами уряд панував гармонія співпраці. З-поміж урядників найбільш жертвенно працював фінансовий секретар п. Петро Кучма, який не тільки виконував свої урядові функції, але давав і багато надобов'язкової праці. Добре вив'язався з наложених обов'язків скарбник п. Шамен, опікуни хворих (п. Сосницька, п. Трохм'як і п. Левко) та контрольна комісія в складі д-ра Демидчука, як голови, п. І. Галичина як секретаря та п. С. Ковалчука, як члена.

Як виходить із звіту фінансового секретаря п. Петра Кучми загальні прибутки за 1950 р. вносили \$58,541.01, а розходи \$56,321.97. Нових членів придбано 278 дорослих і 88 дітей.

В культурно-освітній діяльності найбільш рухливою була бібліотека Т-ва, що складається з понад 400 томів. Серед читачів публіки переважала молодь.
Після висказання уступаючому урядові довіри повстанням з місць і аклямацією, вибрано нову управу в такому складі: предсїдник — М. Малєгич, що почав уже свою 5 каденцію на тому постї, перший заступник предсїдника І. Шамен, другий заступник предсїдника В. Савицький, фінансовий секретар П. Кучма, кастєр Н. Левкович, заступник обидвох фінансових урядовців І. Собєнок, рекордовий секретар В. Барагура. У склад контрольної комісії увійшли: І

Галичин, Ю. Навасєя і В. Вишиваний. Опікунами хворих збори вибрали М. Сосницьку, К. Левко, М. Васєня і І. Пригару, тростїстами В. Хомицького, Д. Кольбу, С. Левка, хорунжими Н. Васильїшина, Г. Лїбовича. Бібліотека залишилася під опікою минулорічних бібліотєкарів В. Чєховича і С. Чуми.

Пристаюючи до праці, новий уряд рішив далї звернути увагу на організаційну роботу Т-ва, приддання нових членів, скрїплення фінансів а зокрема постановив довести до успішного кінця справу приддання власного дому, бо відсутність приміщення у великій мірі гальмує працю Т-ва. В планах уряду лежить ще влаштування в листопаді ювілею 25-ліття існування „Дністра“. Крім того члени Т-ва візьмуть організовану участь в акції цивільної оборони та в оборонній мобілізації країни, бо це служить не лише для добра ЗДА, але це лежить і в інтересах української справи.

(вб)

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Виступ хору „Трембіта“

Нїде правди діти, хороше мистецтво у нас занедається. Це помітно хочби у засопісних звідомленнях про різні національні свїткування у поодиноких місцевостях. Ось, для прикладу, читали ми звідомлення про листопадову академію в Трєнтонї, де в програмї був тільки реферат і деклямація, або у великій дописї про таку ж академію в Асторїї, де зазначено, що замїсть виступів хору, надавано з пластинкою (рекордїв) стрїлецькії пісні. Теж в повідомленні про Свято Соборности в Джєрзі Сїті немає згадки про хор.

З другого боку про рівєнь існуючих вже здебільша церковних хорів, які теж залежно від потреб беруть активну участь в національних академіях чи концертах — не дбас ніяка громадська установа. Хорів таких у самїй нїюоркській метрополї масо около 20 і започаткування створення об'єднання хорових гуртків з метою піклування хоровим мистецтвом бодай у цїй окрузї — рушлю б цю важливу справу.
З таких мотивів слід привітати появу і успішну працю чоловічого хорового ансамблю в Ньюарку „Трембіта“, який в дні 28 стїчня р. дав свій самостїйний концерт в залї Українського Народного Дому в Еїлзабет.

Поїаю програму концерту, бо це для заїнтерєсованих хоровим мистецтвом відразу дає об-

НОВА ПОРАЗНА СОВЕТІВ В СПРАВІ НИТАЮ В О.Н.

Лєйк Сокєсєс, 31. стїчня. — в Об'єднаних Націях. Під час Протєкторатна Рада О. Н. вчорє вїдє втрєтє відїкнула совєтськє намагаїня відібрати прєдставнїковї національноркїтайського уряду мїсцє в цїй Радї, прїймаючї рїшєночасно амерїканськї рєзолуціє, щобї вїрїшення цїєї справи відложити аж до часу, як Генєральна Асамблєя вїрїшить вєзгалї справу прєдставнїцтва Кїтайу в Об'єднаних Націях. Під час голосування прїйшло знову до розбїжностї думок мїж амерїканськїм і британськїм прєдставнїком, як цїей останнїй твєрдїв, що Протєкторатна Рада має право сама вїрїшувати цїї справи та голосувати протї амерїканськї рєзолуції і в кєрїсть чєрногого Кїтайу, в кєрїсть якого голосував ще тїльки совєтськї прєдставнїк.

УВАГА! УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ! УВАГА!
В недїлю, 4-го лютого, в год. 12-її сполуднє, в залї Українськєго Літерат.-Мїстєцькєго Клубу в Нью Йорку (149 Second Ave., мїж 9-10 вул.), вїдбудуться звїчаний загальнї зборї Т-ВА з прєдвїбором його керївних органїв.
Після зборї в тому ж примїщенї вїдбудеться ТОВАРИСЬКА ВЄЧІРКА для Члєнїв, їх Родїн і впроваджєних Гостєв.
Прїявнїсть всїх українськїх лїкарїв з родїнами дуже побажана. Колєгї, якї з прїчини віддалї не можуть бутї на зборях, будуть ласкаві надїслати свої заваятї та побажання прєд зборями.
ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ Т-ВА:
Д-р Р. Осїачук — Голова. Д-р Ів. Мєїсєїсно — Секрєтар.

УВАГА! — НЬО ЙОРН І ОКОЛИЦЯ!
В НЕДІЛЮ, 4. ЛЮТОГО 1951
о год. 2:30
на грїшїі ARCTIC OVAL
(No. 490 Johnson Ave., pїr Porter Ave., Brooklyn)
вїдбудуться :—
ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
ЗА МІСТЄЦТВО НАЦІОНАЛЬНОЇ ЛІГИ
мїж
S. C. GOJA (норвєджї) — У. А. С. Т.
Сїмпатїкїв просїється своєю прїсутнїстю підтрєкати наших змагунїв. — Вєтуп 75 ц.
На дєнь 17 лютого плїнується велїкї Маскєнї Вєчєрнїї. Просї слїдувати за далїшими подрїбнїцями в наших вїступних оголошенїях. Прєадї У. С. К-у

УКРАЇНСЬКІ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКІ ІНСТИТУТ в ЗДА Науковий Сектор.
В НЕДІЛЮ, 4. ЛЮТОГО 1951 Р.
о 2-її годїні пополуднї,
в домївї „Самопоміч“ — 77 E. 7th St., New York
вїдбудуться :—
ЗАСІДАННЯ НАУКОВОГО СЕКТОРА УТГІ
на якому будуть зачитанї такі доклады:
1. Проф. Д-р С. КРАЩЕНІННІКОВА — Система срібних лїтїв мїлїарїстє Chlodonella Cyprii Moroff.
2. Док. Д-р Е. ЖАРСЬКОГО — Дїнамїка рїбних вїдобутїв Чорногєго і Оцїєвогєго моря.

УВАГА! УВАГА!
ЗАХОДОМ ФІЛІ УКК В ФІЛАДЕЛФІЇ
вїдбудеться :—
В НЕДІЛЮ, 4. ЛЮТОГО 1951
о год. 3-її пополуднї
В ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖ. КЛУБУ
(847 N. Franklin St.)
доклад члєна Презїдїї Українськїй Головної Вїзвольнїй Радї (УГВР) та члєна Презїдїї Закордоннєго Прєдставнїцтва УГВР о. Д-ра І. ГРІНЬОХА
на тему:
ЗАВДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ НА ТЛІ СУЧАСНОЇ ВІЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ
Вєтуп вільний.
З уваги на актуальнїсть теми, запрошуємо до ласкавої участї всї громадськї установи та всє українськє громадянство мїста Фїладельфїї і околицї.
Фїлїя УКК в Фїладельфїї.

“UKRAINE AND ITS PEOPLE”
An English handbook wїth maps, statistical tables and diagrams
— edited by —
I. MIRCHUK
This is a collaborative work and the book might be termed a Ukrainian encyclopaedia in miniature.
Price \$3.00.
Order from:
SVOBODA BOOK STORE
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ НЬО ЙОРК
повідомляє всїх членів, що :—
ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
вїдбудуться :—
В П'ЯТНИЦЮ, 9. ЛЮТОГО 1951 Р.
в годїні 7-її вєчєрї
У ВЛАСНІЙ ДОМІВЦІ, при 149 — 2nd Ave., N.Y.C.
Після Загальних Зборів — ЧАНІНГ ВЄЧІР
Прїснутнїсть всїх члєнїв обов'язкова. Гостям радї — Управа У.С.Г.

УВАГА! НЬО ЙОРН! УВАГА!
ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ, 10. ВІДДІЛ В НЬО ЙОРКУ
запрошус на :—
ТОВАРИСЬКІ ВЄЧЕРНІЦІ
— що вїдбудуться —
В СУБОТУ, 3. ЛЮТОГО 1951
У ВЛАСНІЙ САЛІ при 20 ST. MARK'S PL. (8-ма вул.)
Початок о год. 8. вєчєрї. Жартї — спів — танці.
Прїграв оркєстра „ГУЛЬТАЙСЬКА ШПСТКА“.

УВАГА! ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. УВАГА!
Бр. св. Арх. Мїтїяїла відїл 142 УНСююзу
— устроєвє :—
БАЛЬ
В СУБОТУ, 3. ЛЮТОГО 1951
В УКРАЇНСЬКІЙ НАР. ДОМІ, 214-216 FULTON STREET
Тїкєтї тї самї що бутї в мїсцї лїстопадї, бо балї не вїдбудєтї на 25-го лїстопада чєрєз вїру.
БАВ КІНСЕЛ ОРЕСТРА.
Вєтуп 75 ц., податок 15 ц. разом 90 ц. — Балї до пізнїї ночї.
Запрошуємо всїх Громадїя теж із околицї. За добру забаву ручнїч — Комїтет.

УВАГА! УВАГА!
В НЕДІЛЮ, 4. ЛЮТОГО 1951 Р. В ГОД. 2-ГІЙ ПОПОЛУДНІ
У ВЕЛИКІЙ САЛІ “BEETHOVEN HALL”, 210-214 EAST 5th ST., NEW YORK
вїдбудеться :—
УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ
під гаслом
УКРАЇНА В БОРОТЬБІ ЗА ВОЛЮ
ПРОГРАМА: Проф. М. СМОЛЯНСЬКІЙ: Україна під більшовицького окупациєю. Рєд. І. КЄДРІН-РУДНІЦЬКІЙ: Борьба за Українськє Дєржавнїствє в мїнулому і сучасному. Д-р Я. ЗОЗУЛЯ: Участє Українськїй вїгратї в ЗДА у вїзвольних змаганнях. С. ДЕМБІНЬКІЙ: Я будє в Дєржавнїй Цєнтрї.
Вїчєрнїй Комїтет Українськїх Дємократїчних Органїзації Нью Йорку заклякає всїх українцїв вїзяти чїсєльну участь в цїй вїгратї, на котрїй спїльно заманїфєстємо нашу готовнїсть підтрєкати українськє вїзвольнє борьбу за дєржавнїствє та П мїсцє „у народї вольних колї“.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШКАГО-ПВДЕНЬ, ІЛЛ.

По коляді

Кожного року під час Різдвяних свят ми ходимо від хати до хати, співаючи колядки, які сповіщають прохід на землю Христа-Спасителя. Це належить вже до наших обрядів-звичаїв, що сягають в могом поході забуту давнину. Та в нас це вже так глибоко ввійшло, що ми й не уявляємо собі Різдвяних свят без того, щоб не піти заколадувати до сусіда. Бувало в Україні: — так починаючи від дітей, а кінчаючи на сивонослих стариках — все йшло заколадувати. При тієї нагоді збиралось гроші на різні цілі. І це робило невяте веселим, радісним, незабутнім.

Цей звичай ми поєднали з собою на чужині. Це одинокі, що могли би взяти з собою, — наші звичай — й що на кожній кроці пригадує нам нашу Батьківщину.

Доходила сьома година. Святвечірня зоря зійшла була. Суміці Осередку в Шкаго-пвдень сходились під греко-католицьку св. Василія. Ко-

ли зійшлися усі, пішли під проводом п. диригента Семкова поміж американськими хатами, шукаючи українських. Між суміцями панував веселий святковий настрій, радість, піднесення. Отой, веселий настрій, ми — суміці вносили до хат і обділямо ним господарів.

Господарі зустрічали нас тепло, щиро, гостинно. Радо слухали колядок і з розумінням жертвували важко заробленим грош на Український Народний Фонд і Церкву.

По десятих годині ночі доходи до пана Сарджиса. Він — персянин, дружина в нього — українка. І тут стрінули справжню гостину, яку п. Сарджис щиро поставив, а суміці з адекватністю прийняли. Настрий ще більше піднісся. Суміці співали колядок, пізнали пісень. П. Сарджис дуже радів всьому. До речі — він гарно говорить по-українськи і дуже любить слухати українських пісень. Під кінець він накрутив кілька плит, а суміці, за бойківським з вчашем-віруванням, затанцювали, щоб „добре вдалася капуста, щоб повила в голівки“.

Від п. Сарджиса йдемо до пана Ганчача, а так до п. Гомка. Тут нас теж гарно зустрічають. Тут проводимо час в гарній атмосфері до дванадцяті години. По дванадцятій — розходимося; хто куди...

На Різдво всі йдемо до церкви. Як гарно вдаряє, що церква повна людей! В церкві співає суміський хор. Він співає кожної неділі. Парох о. Ричкун виголошує гарну проповідь. Закликає вірних, щоб піддержали збірку на Український Народний Фонд, щоб не відмовлялись, а жертвували, що можуть.

О третій год. пополудні знову збираємось, щоб зайти до тих, до яких не встигли зайти вчора. Сьогодні вже з нас більше і маємо до диспозиції три авта так, що вже не доводитись нам пішкаувати, як учора. Початок робимо у голови Осередку СУМА, п. Костеліни І. Від нього йдемо далі і так ходимо аж до дванадцяті години ночі. І сьогодні, як учора, — веселий настрій, радість, бадьорість, а може й більше. Сьогодні ж неділя — люди не

працюють. Сьогодні більше святковості. Всюди зустрічають нас гостинно. Дуже привітно прийняв нас п. Залужецький, якому суміці в реванж гарно заколадували.

На третій вечір — це вже в понеділок, це раз ми збирались у п. Семкова і поїхали ще до кількох хат, до яких не встигли зайти на Різдво.

Коляда пройшла успішно. Зібрано на Український Народний Фонд 130 доларів. Коли взяти під увагу, що це збиралось на терені такої малі греко-католицької парафії на „Борнісайді“, то це справді гарний успіх. Як приємно відзначити імена жертвodawців, що дали по 5 доларів: пп. Батаманюк Ю., Прийдун Д., Костеліни Ілля, Семків М., Микитин Василь, Фліс Йосиф, Бурдяк О., Проскурняк С. — всі з ново-прибулих; і по стільки дали вони й на церкву.

Мушу сказати, що ті, які живуть на „ренті“, часто навіть по пивницях, — так ті дали більше за тих, що вигідно живуть в своїх власних домах. От, зі сторони цих останніх довелось почути такі прикри й болючі висновки, як: „а чи щось таке?“ — це за Конгресовий Комітет, або „масте доларя, а я ім'я не подаю“ (це ніби на відчипного), чи, щоб зовсім вже відчепитись: „я нічого вам не можу дати. Я дістаю з Конгресового Комітету ковертку і я вже гроші туди вислав“.

Таких висловів було небагато та, хоч рідкі вони, за те колубчі. Це, що „Свобода“ друкувала насвоїх сторінках „Гриць Зауля в образах“, мабуть не кожний прочитає?

Л. К-на

В кожній українській хаті повинен знаходитись часопис „Свобода“.

Робітник при продажі содової води, Нікола Гарнале, який доставив \$22 тижнево в місті Омага, Неб., залишив спадщину з \$160,000. Гроші заробив спекуляцією шимми паперами на біржі. Номер від удару серця.

Не вільно приймати заплати за пораду при шуканні роботи в федеральних борах, коли ці „лабоби“ оприлюднені на урядових листах. Відповидний бил ухваив сенат. Однак це обмеження в відносинах до правильних бор, які отримують листи затребувань робітників.

ЛК ПОШИРЕНО КАРТОПЛІ?

Ще не такі давні часи, як картопля не була дешева й не можна було її називати народною їжею. Майже два століття минуло, як у перше привезено її до Європи з південної Америки а поширення її надбувало на найбільш трудящіх.

Французький фармацевт Антон Августин Парментіє дослідив найбільш зусил, щоб поширити її у своїй батьківщині. При розписанні академічної нагороди за зменшення голоду, його розвідка про цей новий засіб пожина здобула по нагороду. І саме ходило тепер, щоб його ідею практично перевести. Він сам упрявляв рілля, засаджуючи її картоплею і полонивав селянам, як користе воно. Давав їм даром картоплю на насіння. Але все даремно!

Одного дня загинув до нього славіний італійський фізик Волто. Обві вчені розмовляли про пліни Парментіє, який дуже жалувался перед своїм гостем із якими труднощами доводилось йому боротись.

„Ще слід цілком іншакше робити“, казав Волто, який був одушевлений ідеєю Парментіє. Він узяв від нього його скількості картоплі, засадив її на своїм хуторі при озері Кома, обвів поле високим кільчастим дротом і за крадіж рідкої пожни грозив сувороми карами. Його знання людини не завело. В осени, як картоплі вже дозріли, прикодили нічому темю перебрані поєсти, видрапувалися через кілька часту огорожу та крали її. Впродовж кількох років усю околицю була засаджена картоплею, а незабаром поширилася вона по всі Італії.

Також зусилля Парментіє унічилися вініти успіхом і картопля стала незабаром найціннішою народною їжею. Такою вона є по всі Європі.

Спортові Вісті

Чорний день „ЛЕВИ“

Неділя, 28 січня 1951. Футбольні змагання, що їх розіграло У.А.С.Т. „ЛЕВИ“ в рамках 7-го турніру Дружин Першої Дивізії, був для самих гравців неприємною пригадкою, що до змагань треба завжди належно фізично і психічно підготуватись і що навіть найслабшого противника ніколи не треба легковажити.

„ЛЕВИ“ змарили свої сили з останньою в таблиці розгрівок дружиною Італійсько-Американським Спортовим Товариством „АПОЛЛЬО“. Тим разом змагання „ЛЕВИВ“ недовдали, тому, загальний вислід зустрічі приніс ім програш у числі 2:4 (0:3). Ворота для наших стріляли, Марквеч Р.: Дахнівський М.

Юр. Т-вич

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19794 Дуркалець Петра і Катерину із Самбірщини, рідну Гріль з Румунії а саме: Омеляна, його дружинку з д. Славинську, Якова Славинського та їх доньки Валерію, Олену і Вероніку від Земляк Анто-на.

19795 Тиньо Марію і Михайла від брата Тиньо Андрія.

19786 Цвігун Йосипа (Нью Йорк, 5 вул.) просить о точну адресу, яку загубив Кішіш Володимир.

19797 Гринишин Гната та Христини з Куйбідів з с. Козарі (Рогатин) від Зобків М.

19798 Моцяк Дудко Марію від Моцяк Петра з с. Кропівник (Добромил).

Голоситись до: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

ІРИНА АРТИМ ПРОЩАННЯ

ЗБІРКА ОПОВІДАНЬ в кольоровій окладці! Сторін 100, Ціна 35 ц.

Замовлення слати до: „СВОБОДА“ P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗМІНА УКРАЇНСЬКОЇ РАДІО ПРОГРАМИ

в місті КЛІВЛЕНД, ОГАІО

Українська Радіо Програма, котру надавав Ван Мух. Таршва на Радіо Станції WSRS, перебрився в неділю, 4-го лютого Нікола Арсеній впроді і управу Української Радіо програми в місті Клівленд, котра буде відбувати свої Радіо авдієні від год. 6:30 до 7. авдієні кожної неділі на Радіо Станції WSRS 1490 Кс. & WSRS FM 95.3 Meg., Cleveland, Ohio.

Сердечно запрошуємо укр. громадянство зі всіми своїми оголошеннями, побажаннями іменни, уродни і своїми жертвами давнатися до управителя Укр. Радіо Програми. Адреса: Nick Arseny, 2251 W. 14th St., Cleveland, Ohio. Phone SU-10687. Або впрот до Радіо Станції.

P. S. Н. Арсеній надає також Укр. Радіо Програму на Радіо Станції WBBW 1240 Кс. кожної неділі від год. 1:30 до 2 в місті Youngstown, Ohio.

ІРИНА АРТИМ ЯК ЩАСТЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ

ПОЕЗИ в кольоровій окладці! 40 поезій. 75 сторін. Ціна 25 ц.

Замовлення слати до: „СВОБОДА“ P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОНЯТТЯ НАЦІОНАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

На ту тему матиме доповідь д-р М. Чубатий дня 3 лютого ц. р., година 5:30 вечором в приміщенні Американського Відділу НТЩ, 50 Чорч ст., кімната 252, Нью Йорк.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від. 388, повідомляє, що 28 січня відбулись річні збори, на яких вибрано цей самий уряд на 1951 рік, що був в 1950 р. Стверджено, що відділ зростає та що секретарка призначена за 1950 рік 53 нових членів. Збори Тов. відбуваються в 1-шу неділю по першій у У. Н. Домі, 4 і Ворд вул. М. Весоловський, пред.: В. Пальчик, кас.: Е. Волошик, секр.: контролери: Г. Лебішак і Н. Рубаш; надирателі хворих: П. Глилик і І. Савицький, а до У.К.К. вибрано Д. Кіт і П. Гузва. — Евфемія Волошик, секр.

РОЗШУКИ

Потруюю першого брата Joseph Levczuk, котрий виїхав з дружиною Кароліною до Америки в 1913 р. з міста Чернівці, Буковина. Хто знає би про них або вони самі прошу зголоситись до: JOSEPH FEDORAK 212 E. 19th Ave., Denver, Colorado.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ПОТРІБНО ПАРТНЕРА (самітнього або подружнього) для квітнів, долина Нью Йорку. Апартамент можна зайняти. Готівки потрібно \$7,500 і рекомендації. Навчу бізнесу як потрібно. Дуже добрий прихід. Тел. ORegon 3-0395.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Для 13. грудня 1950 р. помер у 67. році життя ПЕТРО ДАВОНІН, член Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181 У. Н. Союзу в Менвіл, Р. Ая.

Нюквійний поховив зі села Краєне, пов. Скалат, Галичина. До У. Н. Союзу вступив в 1918 році. Був добрим членом, завжди приходив на всі імпреси і мислив на змагання на доброділі плі. Поховив у смугку земку Катерини, трьох синів, дві дочки і 16 внуки.

Похорон відбувся 16. грудня при великій зданці народу, а не рідні, членів Тов. і знайомих. Це поховорено на укр. православ. цвинтарі ім. св. Арх. Стефана в Менвіл, Р. Ая. — В. В. П.: П. Лавчинський, секр.

Зала до винайму

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КЛУБУ при 313 E. 10th St. в Нью Йорку Tel.: QR 4-9250

Винаймає дешево сально на всілякі родинні та товариські імпреси, як весілля, хрестини, уродини, іменини, збори, воскресні стини й проче.

Посула й накриття до диспозиції. На бажанія Шановних Гостей, Управа Клубу займається рівнок урядження імпрес у власному закладі. Управ Клубу.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИХ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОІ ВОЛНИ ЧЕРЕЗ ПЕТРОЛ СЕВІНГІ!

МАШИНКИ Перероблені до ПИСАННЯ

англійські, ціна \$25.00. Машо також нові і перероблені українські машинки. Рахункові машинки. Офісові прилади. Потрібно авеніти. ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY 119 W. 23rd St. (6-7 Ave.) New York, N. Y. Phone: Chelsea 3-8086

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК УПРАВІТЕЛЬ

BERRY FUNERAL HOME, Inc 525 East 6th Street, New York 9, N. Y. Phone ALgonquin 4-5746

Дні поє в модерніх колекціоні-нім стілью, календі.

Перторядна обслуга в усіх по-хоронах без різниці мастковости стаку.

ІВАН БРОЩАК, нотар.

WOODSIDE MEMORIAL

ПОГРЕБОВЕ ЗАВЕДЕННЯ **ВОЛОДИМИР РАЙЦА**, погребовий керівник

Одинокий український погребник в НЮАРКУ

Виглядний добід Buses 13 (Irv. Center), 18 ЧЕМНА І ГІДНА ОВОЛУТА 617 BROADWAY (At Elwood Theatre) NEWARK 4, N. J. Humboldt 3-4817

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Обслуга Шпіра і Чесна

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, NEW JERSEY ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК

заряджує погребями по \$150 шні так низький як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАРКРАЩА

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК

Занимається поховоріння в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. ORchard 4-2528

ДЯКОВЧИТЕЛЯ-ДИРИГЕНТА

Українська Православна Церква в Нью Бритені, Конн. в почує мислї офіційного **ДЯКОВЧИТЕЛЯ-ДИРИГЕНТА** Вимоги: знання церковної богослужби і співу; навчання української грамоти; ведення хору церковного і світського; режисерство; розуміння інструментальної музики може бути дуже помічним.

Платня ціля умови. Зголошення слати на адресу: ST. MARY'S UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH 54 Winter St. New Britain, Conn.

Професійні оголошення

Dr. Med. R. GYLBOR 59 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C. Tel. GRamercy 5-3993

Внутрішні недуги, Енцефалопор, X-гау Electrocardiography, Analysis. Переводимо аналізу крові для супржних дозволів.

Офіційні години: щодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділі від 10-2 попол.

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave. (Cог. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697

Острі в довгачасні недуги золотий і жлох. Шкірні, X-Ray. Родути жєл лікуємо без операції. Переводимо аналізу крові для супржних дозволів.

Офіційні години: Щодня від 10 рано до 6:45 вечорі. В неділі від 11. до 1. попол.

Д-р М. МАЙЗЕЛ

лікує гострі в застарілі недуги жлох і жлох, шкірні, загальне ослаблення, нирки в міхурі, ревматизм; переводить аналізу крові в сечі. Провірка \$3.00.

107 E. 17th St., NEW YORK CITY коло 4-тої Евено і Юані Сквер. Година: Щодня 10-11 сполудня і 4-7. У неділі 11 ранку до 1 попол.

ХВОРИ НА ШЛУНОК

ЗНАЙДУТЬ ПОЛКІШУ В ПОЗНАКАХ ХВОРОБИ, ЩО ПОВСТАЄ В НАСЛІДОК НАДМІРНОЇ КИСЛОТИ (HYPERACIDITY)

ЗЛАГДНЕННЯ ТЕРИНИ— ЗАМІТНИЙ ЗАСІВ ПРОТИ НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ

Нові надії на вилікування від надмірної кислотності, жажливо рачичих запалень шлунка, добачуться сьогодні в новому лікарстві, що має силу обмежити надмірність кислотності. Це нове лікарство, захищене якого потверджують подиву-гідні наслідки, називається SUBTANIL і воно приносить полекшу майже безпосередньо після того, як дїстається до шлунка. Воно діляє як магнет, абсорбуючи та не-тралізуєючи надмірну кислотність. Чоловіки і жінки, які раніше хворіли на ці симптони недуги, відчувуючи жажливі болі в наслідок газів, запал. бовання та інших познач надмірної кислотності, потверджують тепер помітну полекшу після уживання SUBTANIL. Лік а ретро продається з точною гарантією звороту грошей.

Через спеціальну офету, читачи цього часопису можуть дістати SUBTANIL по зниженій ціні. Треба лише вислати це повідомлення по S. U. L. A. R. CO., Dept. A-332, 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 26, N. Y. і дїстаете від \$3 пакчи за \$5, отже \$1 зніжка як звичайна ціна. Не по-сїдайте жажливі грошей. Заплатіть потареві при відборі.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____ Стрейт _____

ПЕРЕВІЗ

ПАСАЖИРІВ, БАГАЖУ, РЕЧЕЙ а ворті, а залізничор. автіва, до пасажіонати і т. ін.

на різні відстані. Телефон: від 6 ранку до 10 веч. щоденно: CUPress 9-7879

M. Shagin Transportation Bureau 2066 Anthony Ave., New York 57, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ЮНІОНА ОРКЕСТРА

Union Orchestra під управою GENE GIBBA, член У. Н. Союзу, доставляє українську і американську музику на всі оклиці в Нью Джерсі і Нью Йорк стейти.

Адреса: 255 So. 7th Street, Newark, N. J. — Tel.: Market 4-572.

NEW YORK AND NEW JERSEY АСЕКУРАЦІЯ

Домів, склепів і убрания від огня; біжутері, кожухів (furs), фотографічних апаратів та убрания від крадіжки; вікон в склепах від розбиття як також від яких випадків в склепах і на хідниках перед склепами; автомобілів від огня, випадків та крадіжки. Також асекуруємо від всяких нещасних випадків та хворі.

Ласкаві зголошення в справі всякого роду асекурації та продажі і купівлі домів, приміасмо в потріпальнім Бюрі Стефана Ковбасника.

ANTHONY SHUMEYKO Insurance Broker 277 E. 10th Street (коло Евні А) New York 3, N. Y.

ШИФКАРТИ

ПРОДАСМО НА ВСІ КОРАБЛІ.

ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній пошті.

АФІДЕВІТИ, петіції та інші потрібні документи на спровадження кривних і знайомих до Америки зі скитальщини та інших країв.

ПРОДАСМО дома та всякого роду бизнесу. У всіх справах авертаетесь до звісного **НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА.**

S. KOWBASNIUK 277 EAST 10th ST., (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 2524. Всі за одного...

"SLAVE-TUNICS AND WEAPONS," PERRY POINTED OUT. "DISGUISE AND ARM YOURSELVES."

"I BELIEVE IT LEADS TO THE LOWER LEVELS," PERRY SAID. "HOWEVER IT'S A POSSIBLE AVENUE OF ESCAPE."

„Ось невідьничі одяги й зброя“ — показав Перрі. „Переодягніться і озбройтесь!“

„Мені здається, що це дорога до нижчих поверхів“ — сказав Перрі. „А може це шлях до втечі“.

„Перехід темний“ — пояснив Перрі. — „Колі зв'яжемо себе разом, тоді нема небезпеки, щоб ми загубилися один від одного“.

"THE PASSAGE IS DARK," PERRY EXPLAINED. "FASTENED TOGETHER, THERE'S NO DANGER OF OUR LOSING EACH OTHER."

"FOR A LONG TIME," GRIDLEY CONTINUED. "THEY CREEPT THROUGH THE DARK PASSAGE THAT LED EVER DOWNWARD, AND THEN, ABRUPTLY..."

„Довгий час вони повзли довгим переходом, який все зникає“ — продовжав Грідлі. „Аж тут вагло...“

„Довгий час вони повзли довгим переходом, який все зникає“ — продовжав Грідлі. „Аж тут вагло...“